

Avrupalı, su üzerine nakış atmayı sevdi

21 Ocak, 2007, Zaman Pazar

MÜKREMİN ALBAYRAK

Geleneksel süsleme sanatlarımızın son yıllarda gördüğü ilgi, ülkemiz sınırlarını aştı, AB kapılarına çoktan dayandı bile. Hat, tezhip meraklıları bir yana ebru, Avrupa'da en çok ilgi gören geleneksel sanatlarımızın başında geliyor. Başta Hollanda olmak üzere Almanya, Belçika, Avusturya gibi ülkelerde açılan kurslara ve sergilere katılanların sayısı hiç de küçümsenmeyecek rakamlara ulaşıyor.

Hollanda'daki Avrupa İslam Üniversitesi Rumi Sanat Enstitüsü Öğretim Görevlisi Dr. Mehmet Refii Kileci, "Avrupa çapında katıldığımız bütün sergi ve gösterilerde Türk ebrusu Avrupalıları hayrette bırakıyor, bazen şaşkınlıktan çığlık atıyorlar. Özellikle kullanılan malzemeleri, boyaları, ebrunun suyunu ve boyaların nasıl olup da kâğıttan akmadığını merak ediyorlar." diyerek gösterilen ilgiye dikkat çekiyor. Dr. Kileci, Avrupa'nın değişik ülkelerinde açtığı sergi ve kurslarla ebru sanatının tanıtımında önemli rol oynuyor.

Avrupa'da her yıl kâğıt, cilt, kaligrafi, resim gibi sanat fuarları açılıyor. Dr. Kileci, "Bizi bu fuarlara davet ediyorlar. Oralarda sergi açıp canlı ebru gösterisi yapıyoruz, çok dikkat çekiyor." diyor. Hollanda ve diğer Avrupa ülkelerinde ebru sanatına ilginin fazla olduğunu ifade eden Kileci, "Özellikle

Türk tarzı ebru Avrupalılar tarafından çok fazla bilinmiyor. Avrupa'da ebru deyince çeşitli yağlıboya suya bırakılıp daha sonra kâğıda aktarılması şeklinde anlaşılıyor. Özellikle halk, ebru deyince bunu anlıyor ve böyle biliyor." şeklinde anlatıyor. "Türk ebrusunda yapılan çiçeklerin daha sonra ebrunun üstüne resim olarak yapıldığını zannediyorlar." diyen Dr. Kileci, "Yaptığımız canlı ebru gösterilerinde çiçeklerin suyun üzerinde yapıldığını görünce hayret edip çok şaşıyorlar." diyor.

Ebru sanatı usta çırak usulü veya kurslar sayesinde öğreniliyor. Türkiye'de kültür merkezlerinde veya özel atölyelerde yüzlerce genç ebru sanatını öğrenirken, Hollanda'da Avrupa İslam Üniversitesi Rumi Sanat Enstitüsü'nde ebru kursları veriliyor. Bu kurslara hem Avrupa'da yaşayan Türkler hem de Avrupalılar yoğun ilgi gösteriyor. Almanya, Belçika, Hollanda, Fransa, Danimarka ve diğer Avrupa ülkelerinde kurs ve sergi programları düzenleniyor. Fuar ve sergilerden sonra açılan kurslara çok fazla talep olduğunu aktaran Dr. Kileci, en fazla yoğunlaştırılmış kurslar veya atölye çalışması teklifleriyle karşılaştıklarını belirtiyor. Bu ilginin arkasında Avrupa'da el yapımı özel ciltlemenin çok yaygın olmasının ve klasik cilt ustalarının ciltlerinde el ebrusu kullanmalarının da büyük etkisi olduğunu kaydediyor.

Ebruyu öğrenmek ne zor ne de kolay

Dr. Kileci, "Ebru çok zor olmayan; ama aynı zamanda çok kolay olmayan zevkli bir sanat, önünüzde bir okyanus var. Ebru sanatçısı küçük teknesinde cüz-i iradesi ile renkler dünyasına yelken açarak, su üstünde yüzdürdüğü boyaları derviş gibi semaya kaldırıp raks ettiriyor. 3-4 aylık yoğun kurslarla ebrunun temeli öğrenilebilir, daha sonra daha ileri seviye bir kursla veya kendi kendine çalışarak deneme-yanılma yoluyla geliştirilebilir. Şu anda Türkiye'nin önde gelen usta ebru sanatçılarından Hikmet Barutçuğil kendi kendine ebruyu öğrenmiş ve ebruyu uluslararası boyutta temsil eden önemli sanatçılarımızdan olmuştur." dedi.